

Embargo tot donderdag 17 oktober 2019 tot 11.00 uur

Onderwerp **Gevolgen bekendmaking budgetten BUIG 2019/2020**

Steller **O.R. van der Meulen**

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon **(050) 367 57 62** Bijlage(n)

Ons kenmerk

Datum **17-10-2019** Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Het ministerie van SZW heeft op 30 september 2019 het definitieve budget BUIG 2019 en het voorlopig budget BUIG 2020 bekendgemaakt. De vaststelling van het definitief budget 2019 leidt niet tot een afwijking ten opzichte van het geprognosticeerde resultaat in de tweede voortgangsrapportage 2019.

Het voorlopig macrobudget BUIG 2020 bedraagt € 6,147 miljard. Hiervan wordt €41,2 miljoen gereserveerd voor vangnetuitkeringen die betrekking hebben op tekorten in 2018 en in 2020 worden uitgekeerd. Er is volgend jaar meer bijstandsbudget beschikbaar voor gemeenten dan in 2019; de toename bedraagt 2,4%. De gemeente Groningen krijgt ten opzichte van afgelopen jaar ook meer geld alleen is de toename minder groot. Dit komt doordat het verdeelmodel is geactualiseerd. Hierdoor is het aandeel van de gemeente Groningen in het macrobudget afgenomen van 2,44% tot 2,40%. Als gevolg daarvan neemt het budget niet met €3,4 miljoen toe maar slechts met €1,2 miljoen. Het voorlopig budget 2020 peildatum 30 september is €146,5 miljoen.

Sinds 2016 daalt het aandeel dat de gemeente Groningen krijgt in het totale budget voor bijstandsuitkeringen. Hierdoor lopen de tekorten steeds verder op.

Actualisatie oktober 2019

Eind april 2019 kregen we bij de bekendmaking van het nader voorlopig budget 2019 inzicht in het aandeel van de gemeente Groningen in de totale landelijke uitgaven aan bijstand in 2018. In tegenstelling tot wat we hadden verwacht, bleek dat er een eind was gekomen aan de relatief gunstige ontwikkeling van de uitgaven in Groningen; voor het eerst in drie jaar was ons aandeel in de totale uitgaven toegenomen. Op basis van deze

ontwikkeling is in het voorjaar de prognose voor 2020 bijgesteld. Deze prognose is verwerkt in de concept gemeentebegroting 2020.

De afgelopen maanden is de monitoring van de uitgavenontwikkeling verder aangescherpt om gedurende het jaar inzicht te krijgen in eventuele afwijkingen ten opzichte van het landelijke beeld. Ook proberen we hierbij een beeld te krijgen van de landelijke bijstandsuitgaven. Nu het definitieve macrobudget 2019 bekend is, kunnen we inschatten of er in totaal voldoende budget beschikbaar is.

We verwachten dat het aandeel van Groningen in de landelijke uitgaven in 2019 verder toeneemt. Deze verslechtering is meegenomen in de prognose BUIG in de tweede voortgangsrapportage 2019. Wanneer we voor volgend jaar uitgaan van hetzelfde aandeel in de verwachte landelijke uitgaven dan neemt het tekort op de BUIG toe ten opzichte van de begroting 2020. Deze stijging wordt grotendeels gecompenseerd door een hogere vangnetuitkering. Gemeenten komen hiervoor in aanmerking wanneer het tekort groter is dan 7,5% van het budget. Een tekort tussen 7,5 en 12,5% van het budget wordt voor de helft gecompenseerd. Tekorten die meer dan 12,5% van het budget bedragen, worden volledig gecompenseerd.

Voor wat betreft de (on)toereikendheid van het macrobudget verwachten we dat er dit jaar landelijk €100 miljoen minder wordt uitgegeven dan dat aan budget beschikbaar is gesteld. Dat leidt in 2019 tot een incidenteel voordeel. Conform de financieringssystematiek van het macrobudget wordt in het voorjaar van 2020 het macrobudget 2020 neerwaarts bijgesteld.

De ontwikkelingen die hierboven zijn geschetst, hebben we meegenomen in de actualisatie van het beeld voor 2020. In onderstaande tabel worden de verschillen ten opzichte van de nog vast te stellen conceptbegroting 2020 toegelicht.

	Begroting 2020	Actualisatie begroting 2020	Vershil
Tekort BUIG zonder aanvullende maatregelen	-16.966	-21.012	-4.046
Vangnetuitkering	2.839	6.604	3.765
Saldo	-14.127	-14.408	-281

Effect uitvoering werkprogramma

Tekort BUIG zonder aanvullende maatregelen	-16.966	-21.012	-4.046
Werkprogramma	3.000	3.000	
Saldo voor vangnet	-13.966	-18.012	-4.046
Vangnetuitkering	1.339	3.604	2.265
Saldo na vangnet en werkprogramma	-12.627	-14.408	-1.781

- Wanneer het aandeel in de uitgaven in 2020 hetzelfde is als in 2019 dan neemt het tekort met bijna €4 miljoen toe. Deze toename wordt vrijwel volledig gecompenseerd met een hogere vangnetuitkering.
- De uitvoering van het werkprogramma leidt in de oude situatie (begroting 2020) uiteindelijk tot een saldo verbetering van €1,5 miljoen .
- In de nieuwe situatie (Actualisatie begroting 2020) leidt het werkprogramma niet tot een saldo verbetering. Dit komt doordat de omvang van het tekort meer dan 12,5% van het budget bedraagt. Al het meerdere komt volledig voor compensatie vanuit het vangnet in aanmerking.

De totale afwijking tussen het nieuwe beeld en de concept gemeentebegroting 2020 bedraagt €1,8 miljoen negatief. Gezien het late tijdstip waarop het voorlopige budget bekend is gemaakt, kunnen we dit effect niet meer verwerken in de begroting. Bij de rekening 2019 zullen we bekijken of het resultaat ruimte biedt om dit aanvullende tekort op te lossen. Wanneer het rekeningresultaat onvoldoende ruimte biedt, zal een onttrekking aan het weerstandsvermogen nodig zijn.

De voortdurende verslechtering van de positie van Groningen in de verdeling van het macrobudget BUIG heeft een grote impact op de gemeentefinanciën. De komende periode beraden we ons op maatregelen om onze positie te verbeteren. Hierop komen we bij u terug.

We kunnen uw raad een nadere toelichting geven op de ontwikkelingen omtrent de BUIG door middel van een technische briefing. Graag horen wij of u hiervan gebruik wilt maken.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Koen Schuiling

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.